

Urunk színeváltozása

(augusztus 6.)

2Pt 1,16–19

„Ez az én szeretett Fiam”

¹⁶Mert nem kieszelt meséket vettünk alapul, amikor tudtul adtuk nektek Jézus Krisztus hatalmát és megjelenését, mert hiszen szemlélői voltunk nagyságának. ¹⁷Amikor ugyanis az Atyaisten tiszteletet nyilvánított iránta és megdicsőítette, ez a szózat hallatszott rá vonatkozóan a fölséges dicsőség hazájából: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.” ¹⁸Ezt az égből jövő szózatot mi is hallottuk, amikor ott voltunk vele a szent hegyen. ¹⁹Így a prófétai jóvendöléseket még jobban hisszük. Jól teszitek, ha figyelték rájuk, mint sötétben világító lámpásra, amíg a nappal fel nem virrad, és a hajnalcsillag fel nem ragyog a szívetekben.

Az ünnep történetét lásd az *Igéző leckék C* évben.

A Jézusról szóló elbeszélések, úgy tűnik, hogy részben a Szíriában őshonos karizmatikus tanítókról szóló elbeszélések módszerét követték. Ezek az elbeszélések sokkal érdekesebbek voltak, és nem ritkán telve a két szövetség közötti időszak apokaliptikus irodalmára jellemző csodálatos víziókkal és apokaliptikus mennyei utazásokkal, sőt angyalok és démonok küzdelmével. A Jézusról szóló apokrif evangéliumokat még inkább ezeknek a stílusához igazították, mint a kánoni elbeszéléseket. Talán a levél címzettjei ezeket a színes elbeszéléseket hiányolták a Jézusról szóló igehirdetésből. Péter azonban egyet felemlget, amelyet ő maga is átélt, Jézus színeváltozásának történetét (Mk 9,2–8; Mt 17,1–9; Lk 9,28–36). Ez nem kitalált mese, hanem személyes élmény volt. Ilyenekről írt Lucretius, Alexandriai Philon és Plutarchosz is, és nagy vita volt az ókorban, hogy ezek mesék vagy igaz történetek. Legtöbb esetben meséknek tartották (1Tim 1,4,4,7; Tit 1,14), és Péter is ugyanezt tette. A Péter által átélt színeváltozásban Mózes és Illés tanúskodik Jézusról, a történetben egymással beszélgetnek. Nyilvánvaló, hogy az elbeszélés a Jézusban beteljesült próféciaakra akarja felhívni a figyelmet. Az ószövetségi próféciaikat Máté evangéliuma tendenciózan használta a zsidók meggyőzésére Jézus messiási küldetéséről és ennek beteljesítéséről.

Talán a szerző azokkal vitatkozik, akik Jézus istenfiúságának elképzelését támadták, vagy másként magyarázták, mint a keresztények.

Nyilvánvaló a szubapostoli korban keletkezett levélben már Jézus újra eljövételének késését kellett magyarázni. A késleltetett parúzia nem kis gondot okozott a keresztény teológusoknak. Néhányan ezek magyarázatára olcsó legendagyártásba kezdtek, evangéliumszerű történeteket meséltek, és ezekkel a mesékkel néha Jézus személyét is átértelmezték. A Péter-levél szerzője megtagadja az efféle manipulációt. Annak ellenére is, hogy neki tulajdonítottak számos jelenést a színelátáson kívül is. Ilyen a missziós küldetést kísérő látomás (Mt 28–16–20); vagy még korábban, amikor Péter elsőként nyilatkozik Jézus szerepéről a prófétákhoz viszonyítva (Mt 16,16); továbbá Péter jelen van akkor is, amikor Jézus a halott feltámasztását végzi (Mk 5,37). Péter mégsem akarja kihasználni a különleges alkalmakat egy saját mitológia megteremtésére. A kinyilatkoztatást soha sem akarja keverni az emberi fantázia invencióival. Erre nyilvánvalóan neki nincs szüksége, hiszen része volt benne. Erre azoknak van szükségük, akik annak hiányában a kinyilatkoztatott szövegeket utánozva igyekeznek kitalálni ezekhez hasonló történeteket.

Péter tudta, hogy a kinyilatkoztatás az igazi világosság, de a hallgatóság számára minden történet egyforma, és szívesebben hallgatja az érdekesebbeket. El kell telni bizonyos időnek, hogy a mitologikus történetek és a kinyilatkoztatást közlő történetek között különbséget tudjanak tenni. A Biblia újszövetségi történeteit néhányan a fikciós irodalom keretei közé sorolják, pedig nem azok. A fő kérdés mindig az, hogy honnan jön az üzenet, Istentől, vagy csak a hírnök fantáziájából. Az isteni kinyilatkoztatásra, minden híresztelés ellenére, ki vannak éhezve az emberek. Jó néhányan ezt az igényt piaci igénynek tekintik, és akár volt kinyilatkoztatási élményük, akár nem írnak egyet, mert tudják az emberek fogékonyak lehetnek rá. Ezek valláspótlékok és az apostolok nem szálltak versenybe velük, hanem éles határt vontak a kinyilatkoztatás és a mesék között, a kinyilatkoztatott, vagyis kánoni iratok és a nem kinyilatkoztatott, apokrif iratok között.